

Ledwinka čestným občanem?

Příznivci automobilky Tatra chtějí, aby její geniální konstruktér získal od města Kopřivnice čestné občanství.

JOSEF GABZDYL

KOPŘIVNICE | Ještě letos může mít Kopřivnice čestného občana, kterého zná celý motoristický svět. Vedle světoznámých kopřivnických rodáků - atleta Emila Zátopka a ilustrátora Zdeňka Buriana - by tuto nejvyšší městskou poctu získal in memoriam legendární automobilový konstruktér Hans Ledwinka spjatý se značkou Tatra.

Automobil Tatra 87 a jeho tvůrce Hans Ledwinka. Snímek byl pořízen v Mnichově v roce 1967. FOTO | TECHNICKÉ MUZEUM TATRA

Žádost o udělení čestného občanství podal Tatra Veteran Car Club Kopřivnice, a to v souvislosti s únorovým výročím 140 let od Ledwinkova narození.

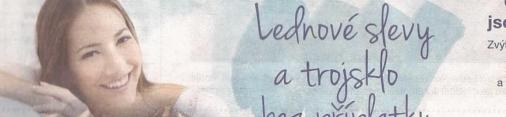
"Jsme přesvědčení, že právě Hans Ledwinka měl být čestným občanem už dávno. Svůj život svázal s Tatrou a jeho práce a koncepce se staly jedním ze základních kamenů úspěchů automobilky," vysvětlila prezidentka klubu Alena Čípová.

Klub sdružující majitele starých tatrovek a příznivce této značky z celé republiky doručil žádost kopřivnické radnici minulý týden.

"Vyplnili jsme formulář žádosti a návrh jsme podali," potvrdil další z členů Karel Rosenkranz, znalec tatrovácké historie a někdejší dlouholetý ředitel muzea Tatry.

In den tschechischen Medien werden Bemühungen von Tatra-Anhängern kommentiert, analysiert. Ledwinka soll «Ehrenbürger» von Kopřivnice POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2 Werden.

> Ein Gesuch wurde dem Bürgermeister überreicht.

Okna a dveře Slovaktual jsou v zimě nejvýhodnější!

Zvýhodněné ceny a trojsklo bez příplatku platí na plastová okna PASIV, plastové posuvné dveře HST 76, HST 88 a na hliníkové posuvné dveře HST 77HI, 77SL v barvě nebo v laminaci.

www.slovaktual.cz/akce Akce platí do 31, 1, 2018. 26. ledna 2018

Novoličins

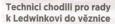
Ledwinka čestným občanem?

DOKONČENÍ ZE STRANY

Na dotaz, proč by si zrovna Ledwinka zasloužil čestné občanství Kopřívnice, se jen pousmál. "Čtyřicet let působil v Tatře a udělal pro ni tolik, že z toho fabrika žije dodnes," konstatoval. Zminil rok 1923, kdy se zrodila Ledwinkova koncepce výkyvných polonáprav s centrální rourou. "A stejné prvky, byť modernizované, nese i současný nákladní vůz Tatra Phoenix."

Ledwinka jako mladíček působil už v týmu vyrábějícím legendární první středoevropský automobil Präsident a kromě slavné tatrovácké koncepce byl ve 30. letech tvůrcem velmi úspěšných osobních automobilů Tatra 57, 77a, 87 a 97. Mezi nimi byly i první vozy s aerodynamickou karoserií.

Právě podle Tatry 97 Ferdinand Porsche zkonstruoval věhlasný vůz Volkswagen Brouk, což později přiznal.

Navíc na rozdíl od Porscheho Ledwinka konstruoval i nákladní automobily, třeba legendární Tatru 111, které na Sibiři za neuvěřitelnou výdrž odhalili památník

Někteří však poukazují na Ledwinkovo působení za 2. světové války, kdy se stal ředitelem Tatry, po válce byl za údajnou kolaboraci s nacisty dokonce

Ani ve věznici v Novém Jičíně Ledwinka nezahořkl. Když měli technici problémy s konstruováním tatraplánu, poradil jim.

Po propuštění v roce 1951 odešel do rodného Rakouska a poté působil v roli poradce v Mnichově, kde v roce 1967 zemřel. Do Kopřivnice se už nikdy nevrátil

V roce 1992 Nejvyšší soud Ledwinku v celém rozsahu očistil a jednoznačně odmítl, že by jakkoli porušli zákony. Ledwinky se zastávají i znalci tatrovácké historie. "Na začátku války se dostal do situace, že mu řekli: Buď vezmeš šéfa Tatry, nebo půjdeš do koncentráku," přiblížil tehdejší poměry Rosenkranz.

Mezi českým a německým dělníkem nedělal rozdíly

O Ledwinkovi kdysi často hovofil se závodníkem Josefem Veřmiřovským. "Pepa vyprávěl, že Ledwinka mezi českým a německým dělníkem nedělal žádné rozdílj." To potvrzuje i historik

Unikátní snímek. Tým Leopolda Svitáka, který v roce 1897 stavěl první středoevropský automobil Präsident. A u předního kola devatenáctiletý Hans Ledwinka.

Technického muzea Tatra Radim Zátonek

Připomněl, že Ledwinka zaměstnával osmdesát procent Čechů a dvacet procent Němců. "A podobný poměr byl i ve vedení, Každy ředitel měl za protektorátu kontakty s Němci, to by museli být zavření všichni," upozornil. Udělení čestného občanství podporuje.

Žádost o čestné občanství nejprve podrobně posoudí letopisecká komise. Její doporučení pak dostanou radní města a nakonec budou o udělení pocty hlasovat zastupitelé Kopřivnice.

Předseda letopisecké komise Ondřej Šalek řekl, že žádosti o Ledwinkovo čestné občanství by rozuměl. "Za sebe mohu říci, že bych ho podpořil. Ale v Kopřivnici jsou zřejmě lidé, kteří s tím stále mají problém," připustil.

Komunistický kopřivnický zastupitel Karel Kuboš sám v Tatře kdysi pracoval, "Musel bych zdůvodnění návřu na udělení čestného občanství důkladně prostudovat," řekl Kuboš, "Před několika lety komise nepodpořila podobnou žádost pro hlavního konstruktéra Tatry 815 Milana Galiu. Přítom, myslím, byli s Ledwinkou na stejné úrovní."

Tatra se podle svého mluvčího Andreje Čírtka nechce do problematiky nijak vkládat. Uznal, že v tatrováckém vývoji Ledwinka sehrál zásadní roli. "Ale udělení čestného občanství závisí na hodnocení osobnosti, charakteru člověka i dě jinných podmínek, ve kterých žil. To ne chejme raději historikům:"

Starosta Kopřívnice Miroslav Kopeč ný nemá s Ledwinkou problém. "Jer jsem vždy říkal, že by to nemělo bý město, kdo čestné občanství. navrhne Jsem řád, pokud se toho někdo ujme, reagoval.

Pocta by pak mohla být předán Ledwinkovým potomkům v srpnu neb v září při oslavách povýšení Kopřivnic na město.

Hans Ledwinka

Automobilový konstruktér se narodil 14. února 1878 v rakouském Klosterneuburgu a zemřel 2. března 1967 ve věku 89 let v Mnichově. Do kopřivnícké automobilky přišel jako 19letý a hned se dostal do týmu, který stavěl první středoevropský automobil Präsident. Je tvůrcem tatrovácké koncepce samonosně torzně tuhého podvozku s centrální troubou, vpředu plochým dvouválcem chlazeným vzduchem a vzadu s výkyvnými poloosami bez kloubů a autorem prvních aerodynamických tatrovek, například vozu Tatra 97. Za údajnou kolaboraci s nacisty byl po válce vězněn. Na začátku

90. let soudně zcela rehabilitován

In diesem Artikel werden die Verdienste von Hans Ledwinka geschildert. Sein Anteil am Erfolg von kleinen Personenwagen, eben so wie seine Arbeit an den Lastwagen, spez. T 111

Angebliche Kollaboration und Beihilfe zur Rüstung des 3. Reiches wird relativiert.

Techniker von Tatra haben mit Ledwinka im Gefängnis konsultiert wenn Probleme, im Werk entstanden.

Bis heute finden sich Leute, die seine Verbundenheit mit dem Werk und Loyalität zu seiner Wahlheimat in Frage stellen.

Das Gesuch scheint diesmal auf gutem Wege zu sein...

Po válce byl Ledwinka vězněn za pomoc Německu ve válečném úsilí. Podle historiků jako ředitel automobilky neměl na výběr. Foto| TM TATRA

Vydavis: MAFRA, as., 10: 4531353, se sidiem Praha S. Karla Engliste SI9/II. P.S.C 150.00 = Evidenční člálo: MK ČTE. 2002a = Sétredaktor Splusz. Petr Skarda s Splusz.2: an Króbel * Vedoucit řástráber dačke eMARFA. David Stverka, david stverkoj mentrac z * Editor Martin Pientals, martin rakemartac.z * Vedoucit distribuce Splusz.2: martina kóhoutová, martina kóhoutová smartna z * Krajská redakce: Puchmajerova 208/1, 702.00 Ostrava, redakce. stava Splusz.2 e v Kores fredakce. stava Splusz.2 e v Krajská redakces: Puchmajerova 208/1, 702.00 Ostrava, redakce. stava Splusz.2 e v Stava

Ledwinka čestným občanem?

Příznivci automobilky Tatra chtějí, aby její geniální konstruktér získal od města Kopřivnice čestné občanství.

JOSEF GABZDYL

KOPŘÍVNICE | Ještě letos může mít Kopřivnice čestného občana, kterého zná celý motoristický svět. Vedle světoznámých kopřivnických rodáků – atleta Emila Zátopka a ilustrátora Zdeňka Buriana – by tuto nejvyšší městskou poctu získal in memoriam legendární automobilový konstruktér Hans Ledwinka spjatý se značkou Tatra.

Automobil Tatra 87 a jeho tvůrce Hans Ledwinka. Snímek byl pořízen v Mnichově v roce 1967. FOTO | TECHNICKÉ MUZEUM TATRA

Žádost o udělení čestného občanství podal Tatra Veteran Car Club Kopřivnice, a to v souvislosti s únorovým výročím 140 let od Ledwinkova narození.

"Jsme přesvědčení, že právě Hans Ledwinka měl být čestným občanem už dávno. Svůj život svázal s Tatrou a jeho práce a koncepce se staly jedním ze základních kamenů úspěchů automobilky," vysvětlila prezidentka klubu Alena Čípová.

Klub sdružující majitele starých tatrovek a příznivce této značky z celé republiky doručil žádost kopřivnické radnici minulý týden.

"Vyplnili jsme formulář žádosti a návrh jsme podali," potvrdil další z členů Karel Rosenkranz, znalec tatrovácké historie a někdejší dlouholetý ředitel muzea Tatry.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

INZERCE "

Tatra Veteran Car Club Koprivnice reichte dem Bürgermeiteramt Ihr Vorschlag Hans Ledwinka zum Ehrenbürger von Koprivnice zu ernennen.

Seine Verdienste sind indiskutabel, wie die Klubpräsidentin Aja Cipova und ehemaliger Tatra-Museum Direktor, ein bekannter automobiler Historiker Karel Rosenkranz unisono bestätigen... rtual ější!

ku platí PASIV, HST 88 II, 77SL iminaci.

ře

Ledwinka čestným občanem?

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

Na dotaz, proč by si zrovna Ledwinka zasloužil čestné občanství Kopřivnice, se jen pousmál. "Čtyřicet let působil v Tatře a udělal pro ni tolik, že z toho fabrika žije dodnes," konstatoval. Zmínil rok 1923, kdy se zrodila Ledwinkova koncepce výkyvných polonáprav s centrální rourou. "A stejné prvky, byť modernizované, nese i současný nákladní vůz Tatra Phoenix."

Ledwinka jako mladíček působil už v týmu vyrábějícím legendární první středoevropský automobil Präsident a kromě slavné tatrovácké koncepce byl ve 30. letech tvůrcem velmi úspěšných osobních automobilů Tatra 57, 77a, 87 a 97. Mezi nimi byly i první vozy s aerodynamickou karoserií.

Právě podle Tatry 97 Ferdinand Porsche zkonstruoval věhlasný vůz Volkswagen Brouk, což později přiznal.

Technici chodili pro rady k Ledwinkovi do věznice

Unikátní snímek. Tým Leopolda Svitáka, který v roce 1897 stavěl první středoevropský automobil Präsident. A u předního kola devatenáctiletý Hans Ledwinka. FOTO | TECHNICKÉ MUZEUM TATRA

Tachnického muzas Totra Dadim Zéto mahu říci ža huch ho nadnařil Ala Einzelpersonen sind dafür, dass Ledwinka Ehrenbürger von Kopřivnice wird. Sie haben aber nicht das Sagen. Mehrere legislative Gremienen, wie das Chronik-Komitee, jsem vždy říkal, že by to nemělo by

Parteien, Stadtrat, lokale Landesregierung müssen sich einig werden. Im Volk gibt es aber auch Opponenten, die auf die Rüstungsrolle von Tatra hinweisen.

rodného Rakouska a poté působil v roli poradce v Mnichově, kde v roce 1967 zemřel. Do Kopřivnice se už nikdy ne-

V roce 1992 Nejvyšší soud Ledwinku v celém rozsahu očistil a jednoznačně odmítl, že by jakkoli porušil zákony. Ledwinky se zastávají i znalci tatrovácké historie. "Na začátku války se dostal do situace, že mu řekli: Buď vezmeš šéfa Tatry, nebo půjdeš do koncentráku," přiblížil tehdejší poměry Rosen-

Mezi českým a německým dělníkem nedělal rozdíly

O Ledwinkovi kdysi často hovořil se závodníkem Josefem Veřmiřovským. "Pepa vyprávěl, že Ledwinka mezi českým a německým dělníkem nedělal žádné rozdíly." To potvrzuje i historik čestné občanství by rozuměl. "Za sebe

lení čestného občanství závisí na hodno-

Po válce byl Ledwinka vězněn za pomoc Německu ve válečném úsilí. Podle historiků jako ředitel automobilky neměl na výběr.

cení osobnosti, charakteru člověka i dě jinných podmínek, ve kterých žil. To ne chejme raději historikům."

Starosta Kopřivnice Miroslav Kopeč ný nemá s Ledwinkou problém. "Jer město, kdo čestné občanství navrhne Jsem rád, pokud se toho někdo ujme, reagoval.

Pocta by pak mohla být předán Ledwinkovým potomkům v srpnu neb v září při oslavách povýšení Kopřivnic na město.

Hans Ledwinka

Automobilový konstruktér se narodil 14. února 1878 v rakouském Klosterneuburgu a zemřel 2. března 1967 ve věku 89 let v Mnichově. Do kopřivnické automobilky přišel jako 19letý a hned se dostal do týmu, který stavěl první středoevropský automobil Präsident. Je tvůrcem tatrovácké koncepce samonosně torzně tuhého podvozku s centrální troubou, vpředu plochým dvouválcem chlazeným vzduchem a vzadu s výkyvnými poloosami bez kloubů a autorem prvních aerodynamických tatrovek, například vozu Tatra 97. Za údajnou kolaboraci s nacisty byl po válce vězněn. Na začátku 90. let soudně zcela rehabilitován.

Vydává: MAFRA, a.s., IČ: 45313351, se sídlem Praha 5, Karla Engliše 519/11, PSČ 150 00 = Evidenční číslo: MK ČR E 20628 = Šéfredaktor 5plus2: Petr Škarda = Zástupce šéfredaktor 5plus2: Jan Korbel = Vedoucí krajské redakce MAFRA: David Štverka, david.stverka@mafra.cz = Editor: Martin Pjentak, martin.pjentak@mafra.cz = Vedoucí krajské inzerce: Eva Hanousková **vedoucí distribuce 5plus2:** Martina Kohoutová, martina kohoutova@mafra.cz **Krajská redakce:** Puchmajerova 208/1, 702 00 Ostrava, redakce.ostrava@5plus2.cz **Okresní redakce:** Jan Smekal, tel.: 702 021 671, jan.smekal@mafra.cz **Tisk:** TISKÁRNY MAFRAPRINT Praha a Olomouc **Vydání je** neprodejné, vych każdý pátek. 🗷 © MAFRA, a.s., 2014 nebo uvedení dodavatelé obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu týdeníku 5plus2 (včetně jeho překladu) bez písemného svolen vydavatele je zakázáno. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Vydavatel si vyhrazuje právo bez udání důvodů nepřijmout inzerci. 🗷 Vydavatelství MAFRA, a.s., je součástí koncernu